

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Az új polgári perrendtartás.

Irta: Nagy Zoltán szegedi törv. bíró.

Már második hete, hogy a képviselőház igazságügyi bizottsága tárgyalja az új polgári perrendtartás javaslatát. Minden tárgyalásról megjelennek a hivatalosan kiadott tudósítások, a melyek azután belekerülnek a lapokba és elvesznek a betűk tömkelekébe. Az újságolvasó nagy közönség talán el sem olvassa ezeket, mert nem érdekes, nem szenzációs és mert úgy találja, hogy szakdolog, csak a jogászokat érdekli. Pedig nagy tévedés. Mindenkit érdekel ennek a javaslatnak a sorsa; minden ember érdeke az, hogy az ő dolgát igazságosan, gyorsan és olcsón intézzék el, már pedig ezeken az elveken nyugszik az új perrendtartás.

Igazságos, olcsó, gyors és egységes eljárást akar megvalósítani a javaslat. Igazságot, a melyben ne a forma nyomja agyon az igazságot; gyorsat, a melybe ne kerüljön az eljárás a formák bilincsei közé; olcsót, a mely lehetővé tegye minden ember számára a saját vagy vélt igazság keresését és egységes, a mely ne tördelje szét az igazság keresésének a módját forumok és hatóságok, ügyek és eljárások között, hanem egyöntetűen szabályozva a peres ügy és általában a peres ügyek vitéletét.

Akinek — valaha dolga volt a törvénnyel, csak az tudja, hogy hány

helyen való keresgélés, hány helyre való lótas-futás, mennyi hosszadalmaság és sokszor minő csigalassúságba került egy látszólag is tiszta, világos ügynek a befejezése. Mennyi különböző eljárás volt, hányféle bíróság, minő különböző jogorvoslat, úgy, hogy kifogyott a lélegzet is azokból, kik igazságukat a törvény előtt kezelték. És vajjon mi volt mindennek oka? A rendszer. A rendszer, a mely a gyakorlati életnek már meg nem felelő alaki szabályokat fenntartott vagy össze módosította a törvényrendelet, joggyakorlat és bírósági felfogás alapján kialakult szokásjog szerint, mindenkor csak több és több dolgot adva a bírónak és hosszabbá, laposabbá téve az eljárást. Mennyi idő és pénzfecsérlést engedményezett ez. Elvonta a bírót tulajdonképeni hivatása teljesítésétől, tülön-tul megterhelvén munkával, hitvány fizetés és még hitványabb előléptetési lehetőségek elkedvenítették, elfonyasztották minden erejét, tudását és képességét. Ez a rendszer eredményezte azt, hogy a bírói létszám szaporítás szükségére merült fel minduntalan és ennek a rendszernek volt átkos következménye, hogy a bírónak az anyagi és erkölcsi függetlenségüket megszerezni nem tudták.

És ez a jelszó, a mely az „egyszerűsítést” írta fel a zászlójára, a mely egyszerűsítési törekvés irányítja úgy az újabb kiadott rendeleteket, mint az igazságügyminiszter által az egyes

ügyvédi kamaráknak megküldött tervezetet, mint előkészített talaj fogadja már az új polgári perrendtartást, a melyben a hatáskör ki van terjesztve, a szóbeliség az eljárás minden fokán keresztül van írva, a felelkezés pedig korlátozva.

Kit ne érdekelne tehát a bizottság tárgyalása. Vagy kellene, hogy érdekeljen, hiszen ott készül el az az erjesztő kovász, a melynek jóságától, erejétől függ, vajjon milyen kenyeret adjanak az igazságra, a gyors olcsó eljárásra éhes nagy közönségnek. Mert erre törekvesnek. Évtizedekre menő tapasztalat alapján, nagy tudással és következetes kitartással olyan szakférfiak, mint Erdélyi Sándor, Plosz Sándor volt miniszterek és Székely Ferenc jelenlegi miniszter.

Meg is csinálják emberül ahhoz szó sem férhet; nemcsak ígéret, hanem valóság is lesz bizonyára, hogy az új polgári perrendtartás a jövő év vége felé életbe lesz léptetve. Ez még azonban nem minden. Nem. Mert szoros összefüggés, valóságos junctim van az új perrendtartás sikere és a bírósági rendszer, nem különben a bírói status egységes rendezése között. Mert a jó bírótól függ első sorban az alapos és gyors igazságszolgáltatás. A jó bíró fogalma pedig egy számtalan szükségstől megalkotott valami. Nemcsak arra valóság, függetlenség, tudás, szív és lélek kell ehhez, hanem anyagiak által is annyira amennyire biztosított

T Á R C A.

A kötő s a mi nem tartozik hozzá.

Reflexio.

Talán fölösleges, talán hiábavaló, de mindenesetre kellemetlen feladatra vállalkozom jelen soraim megírásával. Sem e lapok érdemes és tapintatos szerkesztője, sem bárki más föl nem szólított, hogy akadémikodá-sommal a kákán csomót kereső, vagy konkolyt hintő szerepét töltsen be. És mégis szükségét érzem, hogy oly közleménnyel keressem fel a nyilvánosságot, a melyből kiérzik az „ostorozás” hangja. De nem annak a jóindulatú, bizony néha csipő, mert a félszég, a gyöngesség elevenére tapintó suhogtatásnak felszisszenése, hanem az a

fájdalmas felkiáltás, a melyet valami láthatatlan helyről intézet ostoresapás vált ki a meglepetésszerűen, ok nélkül sújtottból. Lehet, hogy csak játékos patogatás, csak meggondolatlan cserdítés volt az egész, de az ütés fáj, mert ártatlanul ért és csak a jogos önvédelem kötelességét teljesítjük, ha a kellő jó indulattal megrovidítjuk az — hangsúlyozzuk — ártó szándék nélkül kibontott, de még nem elég ügyesen, nem elég óvatosan kezelt ostort.

E hosszadalmas, de nélkülözhetetlen bevezetés után térjünk magára a tárgyra. „Sok hűnő semmiért.” Egy községünkben már évek óta csendben meghonosodott, különben teljes ártalmatlan, szűkkörü s bizonyára az abban résztvevők előtt sem oly nagy jelentőségű intézmény a *Kötő* vonta magára valami „Filantrop” figyelmét. Ő ugyanis e fe-

lekezeti alapon álló — pontosabban kötőtű forgató és uzsonnázó — összejövetelnek jellegéhez méltóbb tárgyat és célát óhajtott volna. Mint nagy olvasottságra valló, történetbölcséleti okfejtéssel megmagyarázza, nehogy kellő hivatás nélkül szűkölködvén, a természetszerűleg bekövetkező szétbomlásnak essék áldozatul, mint ezt Róma és a zsidóság példája igazolja.

Föltétlen elismerés illetheti meg a nemes szándékról és az aktuális élet égető kérdéseinek ismeretéről tanuskodó, különben is szellemesen és élvezetesen megirt elfugettatásért az önzetlen és ok nélkül szerénykedő cikkíró. „Csak az a vég!”

Mit vétett az a „kulturát megalapozó s mert újabb hivatást nem talált, azért megromlott, szétszóródott” zsidóság a kötőcskének, vagy szerzőnek, hogy csak így kur-

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száritott hizósértéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetőket árajánlatot, melyeket készséggel küld a

BUDAPEST-KÖBÁNYI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bisánji, Szentmihályi és Török Budapest, IX. ker. D. út 21. szám.

Szíves figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve!

„Az Önöktől vett szárított sertéstrágyát árpa alá alkalmaztam. A hatással nagyon meg voltam elégedve, mert a szemfejlődés tökéletes volt, és a hozam magyar holdankint 200 kg. szem- és 350 kg. szalma-termmel több volt, mint a szomszédos nem trágyázott területen... Weisz Armin nagybérő, Békéscsaba. Szívesen konstátálom társaim nevében is, hogy az Önök által küldött száritott sertéstrágya a „Pannónia” szőlőtelepen kitünő eredménnyel lett felhasználva, nagyon meg vagyunk vele elégedve s szüksegeitünket a jövőben is Önöknél fogjuk beszerezni. „Pannónia” szőlőtelep, Dzsida pta.

jelen és az előrehaladás biztos garanciával megalapozott jövő.

És ha ezt, ezt felismeri az igazságügyi bizottság, felismeri végre az ország népességét képviselő parlament és felismervén megalkotja a bírák szervezeti törvényét; úgy nem kétséges, hogy korszakalkotó lesz a mit hiszünk mindannyian, az új polgári perrendtartás.

A balatonfüredi állami szőlőtelep beszüntetése.

Nem szabad engednünk, mert szükségünk van rá.

Csak rövid hír keretében értesültünk, hogy a földművelésügyi miniszter, a balatonfüredi állami szőlőtelepet 8 évvel a telep bérleti szerződésének lejáratára előtt 1911. évi március 1-ével beszünteti.

Mielőtt a telep beszüntetése ellen, a Balatonvidék és gazdáinak érdekében tiltakozásunk indító okait kifejtenők, tudnunk kell, hogy a telepet 1900-ban az akkori földművelésügyi miniszter a szőlő, illetőleg a bortermelő vidék gazdáinak érdekében létesítette, Balatonfüred község határában kibérelvén e célra részben a ref. egyház lelkészi, részben a rom. kath. tanítói javadalmaszasi földterületet 20 évre. A kibérelt 20 hold földterületet nagy költséggel átmunkáltatta, arra szép felügyelői lakást, oltóházat stb. építtetett, 2 hold területen ma termőszőlőt, 14 hold területen pedig vesszőtermelőtelepet létesített. A többi területen pedig kísérleti telep van, amelyen a különböző hybrid szőlőkkel tesznek e vidék szőlőtermelése érdekében kísérleteket s amelyeknek eredménye csak ezután várható.

Ha netán egyéni érdekek tolnak előtérbe a telep beszüntetésénél, azok bizonyára oly elenyészőek azzal a nagy haszonnal szemben, amelyet a telep

szolgált az egész vidéknek, hogy bűn volna ezért feláldozni.

Nézzük csak, miért is létesítette a földművelésügyi kormány a balatonfüredi szőlőtelepet? Azért, hogy a vidék szőlősgazdáinak a szőlőujítás terén utmutatója és okmutatója legyen azon szakdolgozókban, amelyekre e vidéknek nemesak a phylloxera elleni védekezés idején, hanem míg e vidéken szőlőműveléssel foglalkoznak, állandóan szüksége volt és szüksége lesz időtlen-időkéig.

Mert hiszen jól tudja azt minden szőlősgazda, hogy ily intézményre nem ideig órákig, hanem míg e vidék szőlő, illetőleg bortermeléssel foglalkozik szüksége volt, és a számtalan szőlő betegség között a jövőben is szüksége lesz.

A telep szükségességét bizonyítani fölösleges, azt minden szőlősgazda tudja, érzi, ennek tehát fenn kell állni tovább is. Vagy kihez forduljon szakdolgozókban tanácsért, utmutatásért a szőlősgazda, ha létfenntartásához szükséges intézményétől megfosztják? A telepen — mint halljuk — a különböző hybrid szőlőfajtákkal állandó kísérletet eszközölnek. E kísérleti telepen eszközölt megfigyelések és tapasztalatok eredményei e vidék szőlőkultúrájának közkincsévé lehetnének, a kísérletek folytatását, illetőleg eredményét, most teljesen meghiusítaná, annyi munkát, megfigyelést hiábavalóvá tenne a telep beszüntetése.

Bármily érdek legyen is az, amely a telep beszüntetése mellett foglal állást, elenyésző semmi ahhoz képest, amit e telep létesítése, fenntartása céloz, szolgált eddig és szolgálni kellene a még beláthatlan jövőig.

Lapunk mindenkor szószólója kíván lenni az egész Balatonvidéknek, ily kötelességet vélünk teljesíteni, midőn a jelzett indokoknál fogva a telep további fenntartása mellett szilárd állást foglalunk. Első sorban pedig Balatonfüred szőlősgazdáinak érdeke is

tán kimondja rá a sentenciát: nem létezik, vagy ha mégis volna, okszerűen romlott, Mert ez olvasható ki az okfejtésből.

Nem szeretnék félreérthetni. Nem a tények, csak azoknak hamis beállítása és a hibás következtetés ellen tiltakozom. A zsidóság önállósága, nemzeti függetlensége megszűnt, megszüntette a jóval későbbben, de teljesen elpusztult római világhatalom. Ez igaz. De hazájától száműzött, szétszórta az egész föld kerekén mindig él — valóságos csodája a történelemnek — még mindig vallja és érzi isteni hitéből fakadó hivatását. Még mindig buzgón, fáradhatatlanul dolgozik a műveltség, a kultúra csak majdan „egyetverő tornyának“ mint régen — egyedül — alapján, ma az ő isteni hitében és abból folyó tanításokban vele osztozókkal együtt e torony falazatán. Ez igazság, ez tény, a melyet semmiféle iskola vagy elmélet meg nem dönthet. S épen ezért a zsidóságra, mint a romlás, a hivatás nélküli vagy hivatását már betöltött pusztulás példájára hivatkozni csak elfogultsággal, vagy a tények nem ismerésével, de mindenesetre e felekezeti tagjainak ok nélkül megsértésével — újból hangsúlyozom: szándékosság nélkül — lehetséges.

Talán túlzékenységet vet cikkiró szememre. Biztosíthatom az ellenkezőjéről. Közéletünk még mindig — ma talán még jobban mint valaha — telítve van valami feszültséggel, a mesterségesen tenyésztett ha-

rag és gyűlölködés, a sanda feltékenykedés és irigység, a telhetetlen uralomvá y lapangó érzelmeivel, a melyek a társadalmi és felekezeti érintkezés meg surlódás folyamán lépten-nyomon mint apró szikrák pattannak ki és többé-kevésbé érezhető ütéseket, szurásokban nyilvánulnak meg. Mindannyiszor feljajdulva életünk szakadatlan és eredetlen kiáltozásban merülne ki. Valamelyest megédzettek a múlt eseményei is. Alios iam ego vidi ventos. A felekezeti sajtóban, theologiai értekezésekben nem is okozna feltűnést ilyes, a pártállás tekintve, érthető és méltányolható kijelentés. De egy helyi társadalom minden rétegét elfogulatlanul szolgáló lapnak az összetartást, egymás megbecsülését hirdető hasábjain méltó megütközést kelthet minden oly állítás, a mely ok, szükség és bizonyítás nélkül hangoztatva egy egész osztály vagy felekezeti ügygyé feltűnést és kisiklást. Polémiába sem bocsátkozom e lapsusból kifolyólag. Minek zavarom szép fejlődésben levő társadalmunk békéjét — ok nélkül. De épen a béke egymás érdemeinek és értékének jogos elismerése érdekében kellett sine ira et studio megszólaltatnom azt az igazságot, a mely nem hangzatos jelszavakban, hanem csendes tényekben keresi és bizonyítja be érvényesülését és csak akkor emeli fel hangját, ha a tyukzemére hágnak s akkor is azt mondja: „pardon, ez az én lábam volt“.

Egy hivatalos.

kívánja a telep további fenntartását, ők iparkodjanak az érdemben minden fórumot felkeresni. Mint halljuk — a Balatonfüredvidéki Gazdakör éppen ma rendkívüli közgyűlést tart e tárgyban és állást foglal a beszüntetés ellen; nagyon helyesen. Hisz nem beszüntetni kellene a telepet, hanem pingegazdasággal kibővíteni, ez volna vidékünk gazdasági irányának helyes és célravezető fejlesztése.

H I R E K.

Kránitz Kálmán püspök Tapolczán. Kránitz Kálmán felszentelt veszprémi h. püspök a mult hét folyamán az esperesi kerület plébánia hivatalait vizsgálta meg. Öméltósága, Ley József tapolczai prépostplébános vendége volt.

Körorvos-választás Badacsonytomajon. A megüresedett badacsonytomaji körorvosi állásra, tegnap, folyó hó 15-én Dr. Nemessek Gyula seregélyesi körorvost választották meg egyhangulag.

A trónörökös Kesztheiyen. Ferencz Ferdinánd trónörökös folyó évi november hó első napjaiban Keszthelyre érkezik, onnan Berzenczére megy, ahol mint Festetics Tasziló gróf vendége fácánokra vadászik.

Eljegyzés. Bichler Gyula pacsai lakos, gyógyszerész eljegyezte Grünberger Bernát tapolczai izr. főkantort leányát Emiliát.

Esküdtszék. A zalaegerszegi kir. törvényszéknél október 17, 18, 19, 20, 21 és 22-ik napján tartandó esküdtszéki ülészsakra járásunkból a következőket sorsolták ki esküdtsekkül: Keszler Aladárt, Dr. Kaszás Károlyt, Pollák Józsefet, Merkl Antalt Tapolczáról, Vermes Aladárt és Kolczonay Antalt Monostorapátiból.

A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület Tapolczai Bizottsága kevés tag részvételével a mult vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést Pollák Adolfné elnöknő vezetése alatt. A gyűlés lefolyásából tudjuk, hogy a bizottságnak 69 tagja van. A bizottság bevételeit képezték, amelyet a központba küldtek: 200 korona tagsági díj, perselyekben összegyűlt halottak napján 78 korona 91 fillér, a Balatonmelléki Takarékpénztár adománya 50 korona, a Tapolczai Takarékpénztár adománya 25 korona, tarsolyokban összegyűlt 38 korona 55 fillér, összesen 392 korona 46 fillér. A közgyűlés elhatározta, hogy az idén szintén gyűjtésre kéri fel halottak napján a vidék lelkészeit, továbbá a helybeli urleányokat tarsolyokba leendő gyűjtésre kéri fel. Ha az ország hasonló kis városaiban ily összeggel járul a szanatorium egyesület támogatásához, már is jelentékeny összeg gyűl egybe a szegény tudóbetegek megmentésére.

Zalavármegye a jegyzőknek. A dunántúli községi és körjegyzők Győrben fiunevelő intézetet állítottak fel. Zalavármegye törvényhatósága tekintettel arra, hogy az intézet jótékonyága a megyebeli jegyzői karra is kiterjed 200 koronával járult hozzá a győri jegyzői fiunevelő intézet költségeihez.

Badacsonytomaj nagyközség. Zalavármegye alispánja hivatalosan köztudomásul hozza, hogy a nemesgulácsi körjegyzőséghez tartozó Badacsonytomaj kisközség 1911. évi január hó 1-ével nagyközséggé alakul. A jegyzői állásra legközelebb kiírják a pályázatot.

Országos vásár Tapolczán. A régebben december 6-án tartani szokott tapolczai országos vásárt, három év óta tudvalevőleg október hónap harmadik keddjén tartjuk meg. Az idén e nap 18 ára esik, amelyen, tekintve a száj- és körömfájást, csupán országos zsbvásárt szabad tartani. A községi előljáróság folyó év elején, másik két országos állat- és zsbvásár engedélyezésének kérelmezésével egyideűleg a régi vásárok idejének visszaállítását is kérelmezte, amit a megye mint tudjuk pártóltag terjesztett fel a miniszteriumhoz, de még mindezeideig elintéztést nem nyert.

Hegedüs László festőművész és tanár a múlt vasárnap Tapolczán volt és a kiküldött bizottsággal megállapították Vastagh János arcképének festésére és a község háza tanácstermében leendő elhelyezésére vonatkozó dolgokat. Az arckép karácsonyra elkészül.

Emlék Czigány Károlynak. Révfülöpön és Kővágóörsön mozgalom indult meg, hogy Czigány Károlynak a révfülöpi fürdő megalapítójának, a Balatonvidék lelkes hívének a a révfülöpi fürdőtelepen emléket állítsanak.

Uj iskola Örvényesen. Örvényes község a saját költségén modern iskola épületet emeltetett, melynek ünnepélyes megáldását folyó hó 9-én Wurglich Agoston felsőrsi prépost végezte.

Uj iparoktatási főigazgató. A hivatalos lap közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Mártonfy Márton iparoktatási főigazgatót saját kérelmére nyugalomba helyezte és ezzel egyidejűleg a király a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Magyar Endrét, a kolozsvári áll. ipari szakiskola igazgatóját a VI. fiz. osztályba iparoktatási főigazgatóvá nevezte ki.

Gyermekszanatórium. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, a vármegye tanítóhoz az alábbi felhívást intézte: 2663/1910. Felkérem Cimet, hogy az Öfensége Hohenberg Zsófia hercegnő védnöksége és Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter Ó Excellentiája kormányzata alatt álló „Gyermekszanatórium Egyesület“, mely évről-évre ezer száma elpusztuló beteg kisdedeinket, az ország különböző részein létesítendő gyermekszanatóriumok által akarja az életnek és társadalomnak megmenteni: nemes emberbaráti és hazafias munkájában, ugy saját, valamint növendékei körében néhány fillér gyűjtése által, legmelegebben támogatni sziveskedjék. A nemzet beteg gyermekei enyhületének ezen magas és irgalmas feladatát újabban is szeretettel ajánlom Czim legodaadóbb érdeklődésébe.

Megalakult Kővágóörsön az állatbiztosító szövetkezet. Dr. Kukulyevicz József m. kir. állatorvos kezdeményezésére Kővágóörs község gazdái megértvén a jóindulatú és hasznokra szolgáló intézmény célját, a a múlt vasárnap megalakították az állatbiztosító szövetkezetet, melynek elnöke Tóth Rafél plébános lett. A gyűlésből kifolyólag táviratban üdvözölték gróf Serényi Béla m. kir. földmívelésügyi minisztert és Forster Elek gazdaköri elnököt. Bárha minél több község követné Kővágóörs gazdáinak ily irányu tömörülését.

Több világosság lesz. A múlt hét folyamán jelölte ki a villamosvilágítási bizottság az ujonnan felállítandó 20 illetőleg 16 izzó lámpa és 2 ivlámpa helyét. A 20 izzó láng közül 4 már elhelyezést nyert néhány hónappal ezelőtt az Erzsébet-ligetben, a többi 16 láng a község eddig gyéribben világított utcáiban nyer elhelyezést. A két ivlámpa közül az egyik a Dienes előtti téren, a másik a temető előtt lesz felállva, mindegyik helyen élénk forgalmu uttestet, illetőleg tereket fog bevilágítani.

Tudományos megfigyelések a moszkvai császári orvosi egyetemen megállapították:

„Valamennyi hashajtó ásványvíz között a **Ferencz József**-keserűvíz glaubersóban és keserűsóban a leggazdagabbnak bizonyult. Ennél a sajátságánál fogva, melyet még fokoz az, hogy szódabikarbóna-tartalommal is bír, minden más hasonló ásványvíz fölé helyezendő. A természetes Ferencz József-keserűvíz még kis adagok használata mellett is, gyorsan és biztosan ható hashajtó.“

A valódi Ferencz József-keserűvíz csakis teljesen természetes állapotban, minden hozzátétel nélkül kerül forgalomba és ásványvízüzletekben, gyógytárakban kapható.

Bakterium-mentes
természetes ásványvíz

üdít-gyógyít. üdít-gyógyít.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztandó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVÁ.

Főlerakat: **Molnár Ignác** czégnél
Keszthely.

Az **argentínai husbehozatal** ellen a Tapolczavidéki Gazdakör elnöksége, az igazgató választmány utólagos jóváhagyása reményében tiltakozását fejezte ki a földmívelésügyi kormányfőnek.

Villamosvilágítás a Balaton körül. A Balaton Szövetség világítási bizottsága a Balaton mellett fekvő fürdőhelyeket villamosvilágítással óhajtja ellátni. A tervezet készítésével és műszaki tanulmányok megejtésére dr. Hoór Tempis Mór vez. műegyetemi tanárt kérte fel a szövetség, aki a feladat megoldását szíveségből magára vállalta, egyúttal a kérdéssel kapcsolatos összes részletek tanulmányozása és a fürdőtelepek érdekének megóvására és az érdekeltek összetömörítésére a Balaton Szövetség állandó bizottságot, az u. n. világítási bizottságot alakított a balatonparti községek érdekeltségébe.

Állattartó gazdák figyelmébe. Mult heti lapszámunkban vezető helyen ismertettük az állatbiztosítás előnyeit, amelyet szövetkezeti uton olcsó pénzért érhet el a gazda. Jelen számunk más helyén jelezzük a múlt vasárnap Kővágóörs községben megalakult szövetkezetet, ma délután 4 órakor Tapolczán a község háza tanácstermében lesz hasonló gyűlés, amelyet a Tapolczavidéki Gazdakör elnöksége hívott egybe, hogy itt is megalakuljon az állatbiztosító szövetkezet. A gyűlésre minden gazdát szívesen látnak, de önmaga iránt is tartozó kötelessége minden gazdának, hogy a szövetkezetbe belépjen és állatait biztosítsa. A szövetkezet szervezetét, alapszabályait dr. Kukulyevicz József m. kir. állatorvos fogja ismertetni.

Az első balatoni gyermekszanatórium Balatonalmádiában lesz, melynek építését a legközelebb elkezdik. A gyermekszanatórium fővédnökségét Hohenberg Zsófia Öfensége a a trónörökös neje elfogadta.

Katonaszolgálat elől a halálba. Sós József nemesapáti-i 21 éves ujonc most vonult be Nagykanizsára a 48-as gyalogezredhez. Az ujoncnak úgy látszik nem izlett a katonai élet, mert egy reggel a kaszárnya udvarán lévő gesztenyefán fölakaszta magát. Öngyilkosságával már néhány nappal előbb foglalkozott, mert társainak többször emlegette, hogy nem bírja ki a 3 évi katonai szolgálatot.

Sok az egér. Az idei mostoha esztendőhöz ráadásul nagyon elszaporodtak az egerek. Gazdáink panaszkodnak, hogy sok kárt okoznak ezek a szapora rágcsálók.

Katonák szolgálata a kolera elleni védekezésben. Mindazon területek elzárására, amelyek kolerával fertőzve vannak, a miniszter rendeletére katonai segítséget vehet igénybe a hatóság.

Öngyilkosság Nemesvitan. Csabi Ferencz nemesvita lakos folyó hó 13-án revolverrel fejbe lölte magát és azonnal meghalt. Öngyilkosságának oka gyógyithatlan betegsége volt.

Szökött katona. Kocsy József középiskolai legény folyó hó 6-án rukkolt be Veszprémbe katonákhoz, úgy látszik azonban, hogy nem tetszett neki a katonai élet, mert egy hét múlva már megszökött. Tapolczán fogták el a katonaszökevényt és vizszakisérték Veszprémbe.

Bieszkázás. Nem ismeretlen nevű subancról szól az ének. Németh Bőröcz Gyula tapolczai ismert verekedő alak, folyó hó 9-én este Bannauer Lajos szabósegédet minden ok nélkül megtámadta és késével megszurta. A súlyosan sérült legény sokáig fogja az ágyat nyomni, a jómadarat feljelentették a bíróságnál.

Vigyázzunk a gyufára. Két szomorú eset intí ismét a szülőket, hogy gyermek előtt gyulát ne hagyjanak. Balatonhonyében Kanker Dezső 5 éves fia gyufával játszott; az égő gyulától meggyulladt Komáromi Lajos ottani lakos szalmája, ettől a lakóház teteje, takarmány, gazdasági eszközök, továbbá Resze Benjaminsnak ugyancsak lakóháza, takarmánya és gazd. eszközei. A másik eset Kőveskállán történt. Itt meg Zömbök Antal 7 éves fia csinálta a tüzet, amely elhamvasztotta Talabér Károly, Győrffy Sándor és Szöllősi Sándor lakóházának tetejét, nagymennyiségű takarmányt és gazdasági eszközöket. A gondatlan szülők ellen megindították a vizsgálatot.

Menetrend a balatoni vasuton. Folyó évi október hó 1-től, Tapolczáról Budapest felé indul reggeli 4 óra 20 perckor gyorsvonat és délután 3 óra 9 perckor személyvonat. Budapestről d. u. 2 ó. 55 perckor induló gyorsvonat Tapolczára este 8 ó. 25 perckor érkezik. Tapolczáról Szabadbattyánig egy személyvonat délelőtt 9 óra 23 perckor és egy személyvonat Veszprémig este 7 óra 15 perckor. A Budapestre induló vonatnak is csatlakozása van Veszprém felé.

Ásványvizeink harsza. Örömmel észleljük, hogy az utóbbi időkben a magyar ásványvizek lépésről lépésre elhódítják a külföldi ásványvizek által dominált területeket. Ez a közgazdaságilag és egészségügyileg örvendetes esemény onnan datálódik, hogy a M gyar ásványvíz forgalmi és kiviteli r. t. budapesti cég nagy áldozatok árán minden magyar városban lerakatot létesít és dacára a felemelt fuvarételek és az ásványvíz felszereléséhez szükséges nyersanyagok állandó áremelkedésének, az árakat lényegesen csökkentette. Ez a külföldi vizek kiszorítására irányuló actio örömmel üdvözöljük és felhívjuk a t. olvasóink figyelmét fenní cég által városunkban létesített lerakatra, ahol a kitűnőbbnél kitűnőbb magyar ásványvizeket palackonként is árusítják.

Hajómenetrend a Balatonon. Folyó évi október hó 1-től október hó 31-ig Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony és vissza a következő hajómenetrend lesz a Balatonon. Balatonboglárról—Révfülöpre indul délelőtt 12 óra 05 perckor és este 7 óra 5 perckor. Révfülöpről—Badacsonyba délután 12 óra 50 perckor és este 7 óra 45 perckor Badacsonyból—Révfülöpre indul délután 4 óra 30 perckor. Révfülöpről—Balatonboglárra délelőtt 9 óra 30 perckor és délután 5 óra 35 perckor.

Borhegyi-BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.

Borhegyi lithiumos borviz,
kiváló nedvhajtó. Sziklából fakadó természetes gyógyásványvíz.
Főlerakás Tapolcza és vidékére:
Tölgyesi János csemege kereskedése.
Naponta friss prágai sonka,
finom felvágottak,
pörkölt kávé,
Sajtkülönlegességek,
Rumok, teák a legolcsóbb árban.

Nincs jobb és olcsóbb fémtisztító mint a CLOBUS-fémtisztító kivonat, amely már esztendőnk óta kitűnően bevált és milliónyi háztartásban használatos. E kitűnő készítményt az ifjabb Fritz Schulz betéti társaság Aussig a/ E gyártja. A Globus-fémtisztító-kivonat minden arany, ezüst, nikkkel, sárga és vörös rézből készült tárgynak gyorsan és fáradság nélkül pompás, tartós fényt kölcsönöz, abszolút ártalmatlan, nem karcos és nem hagy nyomot maga után. A GLOBUS fémtisztító-kivonat soha tisztító erejét el nem veszíti, nem piszkít, mint a tisztító pomádé és sokkal jobb és kiadósabb, mint a legtöbb forgalomban levő folyékony fémtisztító. Száz szónak egy a vége: a Globus fémtisztító kivonat a legeslegjobb fémtisztító, amelyet kiválósága miatt több ízben kitüntettek, így, legutóbb a St. Louisi kiállításon 1904-ben, a nagy díjjal. Ezért csak használjuk, de ügyeljünk arra, nehogy valami értéktelen utánzatot szözzanak a nyakunkba, mert sok ilyen van. Mindig a valódi Globus-fémtisztító-kivonatot kérjük dobozban és védjeggyel ellátva. Kapható minden fűszerkereskedésben, drogériában stb.

Állandó butorkiállítás. A székes főváros legérdekesebb látványosságai közé tartozik elvitatlanul a budapesti Ipartestület védnöksége alatt álló „Asztalosok Butorcsarnoka” (VIII. József-körút 28. szám és Ferencciek-tere 4. sz. Király-palota) helyiségeiben levő állandó butorkiállítás. Itt a közönség egy helyen összegyűjtve, izlésesen csoportosítva, megtalálja mindazt, ami egy modern lakásberendezéséhez szükséges. A berendezési tárgyakkal olyan dúsválasztéka van itt együtt, hogy az egyszerűbb butorokon kívül fellelhetők a legkényesebb igényeket kielégítő lakberendezési műrekek is. Az asztalosmesterek jobbjai azért tartják fenn már 12 esztendeje ezen megtekintésre méltó butorkiállítást, hogy a közönségnek módjában legyen lakásának berendezését közvetlenül, minden közvetítés elkerülésével az iparostól beszerezni. Az „Asztalosok Butorcsarnokának” föltétlen megbízhatóságát szolid és jó hírnevén kívül igazolja még azon körülmény is, hogy minden eladott butordarabért jótállást vállal.

Mit igyunk? Ez ma a legfontosabb kérdés, tekintettel a koleraveszélyre. A legjobb ital volt és marad egy jó természetes ásványvíz, annál is inkább, mert a közönséges ivóvíz felforralás után sem felel meg teljesen a célnak, és mert felforralás után teljesen iztelenné válik. Magyarország bővelkedik természetes ásványvizekben, és azokat a legnagyobb orvosi kapacitások ajánlják, minden fertőző betegség ellen. A királya ezen savanyu ásványvizeknek a Borszéki és Szultán viz s aki ezeket issza, a legmeszebbmenő elővigyázatosságának adja tanujelét, minden infekció ellen, mert ezen vizek teljesen csiramentesek és semmiféle pathogen baktériumokat nem tartalmaznak. Megrendelhetők a Magyar ásványvíz forgalmi és kivitelű r. t.-nál, Baross-utca 43. Telefon 162-84.

Meglepő ujdonság háziasszonyok, valamint nősabók részére a most megjelent 4 füzetet tartalmazó párizsi divatalbum, az „Elite.” A számtalan irányadó divat szaklapjainál legelőnyösebben ismert, „Le Grand Chic” Wien XVIII/1, Witthaugasse 17.) most megjelent divatlap 80 oldalon mintegy 1000 különféle, az összes női és gyermekruha divatot, — valamint fehérnemű és más divatcikkeket ír le az őszi és téli folyamára, mintegy 250 mintát tartalmaz színes kivitelben. A kiadóhivatal minden termethez álló, kiváló szabásmintát küld, amely után minden nőnek alkalma van, egy kifogástalanul álló ruhát készíteni oly előkelő kivitelemben, ami teljesen kifogástalan. A füzet csak 2 korona, ami nagyon csekély ár a gazdag tartalmu divatlapért. Megrendelhető a jelzett kiadóhivataiban, vagy a könyvkereskedés útján.

Csalódní emberi dolog, de nem okvetlen kell. Ha „Réthy” névre figyelünk, úgy nem csalódnunk, hanem eredeti Pemetefü cukorkát kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert mely köhögés, rekedtség, hurutos bántalmak sok ezer esetében

kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „Réthy” név.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Eöry Ernő gyulakeszi-i lakos rólam és üzletemről olyan mélyen sértő rágalomokat terjeszt, mik ha igazak volna, esetleg magam és üzletem bezarátását vonhatná maga után.

Ellene a tapolcai kir. járásbírósnál a bűnvádi eljárást ügyvédem által már folyamatba tettem.

Kérem a n. é. közönséget addig is, míg az ítélet e lapok hasábjain megjelenik, tartsa meg továbbra is jó véleményét úgy rólam, mint üzletemről.

Tisztelettel
Firsch József
hentes mester.

BORSZÉKI

az ásványvizek királya, angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer.

Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főelárusító: Popper Gyula
fűszer és csemegekereskedő cég
Tapolca.

*) E rovat alatt közlöttékért, felelőséget nem vállal a szerkesztő.

Szerkesztői üzenetek.

Sch. L. Még nem olvashatuk át, ha beválik, hozni fogjuk.

V. L. Sok az eszkimó, kevés a foka.

K. J. Mi is őszintén sajnáljuk távozását T. J. Tihany. Nincs semmi újság?

Nyilvános köszönet.

Dr. Vágó ur egy kis társaságban 4 korona 1 fillért gyűltött a kórház egylet javára, melyért hálás köszönetet mond

dr. Lőkéné,
a kórházegylet elnöke.

630. szám 1910.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolcai kir. járásbírósnál 910. V. 82. sz. végzése által Weisz Antal végrehajtó javára Savanyóvíz telep ellen 4000 korona tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 2026 koronára becsült 2 drb pálinkafőző kazán, hordók és egy mázsából álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Kékkuton leendő eszközzésére

1910. évi október hó 21. napjának délután fél 3 órája

határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolca, 1910. október 4.

Kerkápoly, bir. vjhajtó.

Eladó szőlő

Révfülpön a grófi szőlő szomszédságában 1500 □ öl fele oltvány fele része hazaival beültetett jó karban levő szőlő, rajta épülettel szabadkészből eladó.

Bővebbet, a tulajdonos

FÜLÖP GYULA
Kővágóörs.

Értesítés.

Az ujonnan épült és a legnagyobb eleganciával berendezett

István király szálloda
Budapest, Podmaniczky-utca 8-ik szám,
közvetlen közelében a nyugati pályaudvarnál,

szeptember 22-én megnyit

Elsőrangú polgári szálloda 80 szobával berendezése minden kényelemnek megfelel. Főregmentes tiszta szobák. Rézbutor. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték. Lift, fürdők a házban, olvasóterem. Elegáns kávéház. Interurban telefon.

Pallagi Miksa tulajdonos.

Bérbe adandó,

esetleg csaposnak, aki megfelelő óvadékkal rendelkezik átadandó, bérletemhez tartozó, hercegi Eszterházy tulajdonát képező

GYULAKESZHI

k o r e s m a -

épület, istállók, vágóhid, jégveremmel és alulirott által megszerezendő italmérési joggal,

folyó évi november hó 1-től kezdődőleg 8 évre, 1918. év október 31-ig. A községben öt vásár van évenként. Értekezni lehet bármikor alulirottal Gyulakesziben.

FORSTER ELEK

hercegi urodalmi főbérő.

1911

Kiadó október 24.-re egy 3
szobából álló, ujonnan
festett

s z é p l a k á s .

Bővebbet a kiadóhivatal.

E L A D Ó .

6 DARAB. JÁRMAS ÖKÖRTINÓ.

Özv. Csendes Józsefnénál.

Tisztíts csak

Globus
Fémfiszfókivonatal
legjobb Fémfiszfító a világon

Ház eladás.

Elhalt Pirity Lőrincz utódai
a Bacsányi János utczában 16-ik
szám alatt

a folyóra dülő házukat szabadkézből
eladják. — Bővebbet

Pirity Mihálnál

Petőfi-utca 20. sz. alatt.

RETHY BEIA
Pemetefü
Békéscsaba
ÁRA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

RETHY BEIA

pemetefü ezukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan Rethy-félet kérjük, mi-
vel sok haszontalan utánzata van.

1. doboz ára 60 fillér.

Csak Rethy-félet fogadjunk el.

UJ!
üzletnagyobbitás
UJ!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására
adni, hogy a 10 év óta fennálló czipész műhelyemet
a Csébi-féle házból

KÉSZ CIPÓARU ÜZLETTEL

kibővitve, Dr. Fischer Gyula ur házába (a Balatonmel-
léki Takarékpénztár mellé) helyeztem át.

Raktáron tartok: férfi, női és gyermekcipőket, nagyvá-
laszték chevreaux, boxcipőkben kis csizma és házi cipőkben.

Midőn ezt becses tudomásukra hozom, kérem továbbra is szives tá-
mogatásukat, amit pontos és lelkiismeretes kiszolgálással iparkodni fogok
ezentul is kiérdemelni.

HAMMER ENDRE

czipész-mester.

Underwood írógépek.

Tisztelettel értesitem a t. ol-
vasó közönséget, hogy sikerült
A VILÁGHIRÜ

Underwood írógépgyár

kizárólagos képviselőjét Tapolcza
és vidéke részére megkapnom.

Raktáron tartom: a legtokéle-
tesebb

azonnal és állandóan látható írásu

UNDERWOOD IRÓGÉPET

és az összes szükséges írógép-
kellékeket.

Régi, esetleg más olcsóbb mi-
nőségű írógépeket is becserélek.

LÓWY B. TAPOLCZA,

könyv- és papirkereskedő.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választékú raktárát, **Nechwile Fenencz** szabadalmazott „AUSZTRIA” permetező egyedül készítőjének főraktára, továbbá önműködő **Rákóczy, légnyomású, Mayfarth és Eclier** vermöre permetezők, melyeket gyári áron becsatol rentelkezésre.

Szénkénevezők (Egyszerűség). Borszivattyúk és tömlők (Heinrich rendszer). Ekék, Kerner varrógépek golyos csapágyal.

továbbá a legnagyobb választék **szőlőprések**ből, **Lütichi és Pieper vadászfegyverek**ből, mindennemű **gazdasági és szőlészeti gépekből**

Nehéz első rendű **AUSZTRIA** permetezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók. **Allandó nagy raktár használt vasúti sínek**ből és **vasgerendák**ból.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázoló,

Tapolca, Fő-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: **üveg-, cím-, templom, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.**

Köszén! Saját érdeke a t. fogyasztó közönségnek, hogy jó szénnel fűtsön, amely elsőrendű minőségben,

porosz köszén,

tetszés szerint, darabos, dió vagy kocka alakban ugyiszintén **köszén** is állandóan kapható:

Keszler Jenő
sör- és köszén raktárában
Tapolczán.

Ugyanott egy szoba kiadó.

Kapható kátrány-aszfalt lemez, kátrány, karbolium, grossol, stukatur-nádfonat és égetett mész a **legolcsóbb áron.**

Keszler Aladárnál,
Tapolczán.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés zsir, háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ÉS SZAFALADÉ

Legolcsóbb napi árak.

Szőlőoltványok.

I. oszt. igen szép, erős egy és két éves **Ripária Portális** és **Rupesztis Monticola** alanyra oltva különböző bor és csemege fajokban, köztük a „**Csaba gyöngye**”, mely már július 20-án érik. Ezenkívül sima szőlőoltványok **Ripária Portális** és **Rupesztis Monticola** sima és gyökeres, peronosporamentes hazai sima és gyökeres veszők. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az:

„**Erzsébet szőlőoltvány-telep.**”

Tulajdonos **Schmidt Mátyás, Bogáros**
(Torontál m.)

Látványosság Tapolczán!

Stiglicz Armin ujonnan átalakított modern óras és ékszer üzlete.

Husz éves üzleti jó hírnevem jó munkát és jó árut biztosít.

STIGLICZ ÁRMIN
óras és ékszerész.

Szén eladás.

Alulírottánál állandóan kapható nagyban és kicsinyben valódi finom **poroszszen,**

Hochstädter Lipót.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárda-kert átellenében.

Készít minden e téren előforduló **épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.**

Elfogad **szivattyus kutak fellátását és javítását, borfejtő, szénkénevező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.**

Állandóan nagy raktáron tartok **takaréktűzhelyeket és permetező géprészeket.**

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, hogy VIII. József-körut 28. sz. (Bérmocsis-utca sarok), valamint IV. kerület, Ferencziak-tere I. szám (Királyi bérpalota) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtékinzésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakképzettség által felülvizsgált butorokból áll,

teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.